

396.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 28 czerwca 1929 r.

o pieczęciach urzędowych w Zarządzie Centralnym Ministerstwa Sprawiedliwości, jako też w sądach i urzędach wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.

Na podstawie art. 18 i 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych, oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach (Dz. U. R. P. Nr. 115 poz. 980) i §§ 7, 8 i 22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 czerwca 1928 r. o pieczęciach urzędowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 593) oraz art. 78 prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93) zarządzam co następuje:

§ 1. Zarząd Centralny Ministerstwa Sprawiedliwości używa pieczęci urzędowych z napisem „Minister Sprawiedliwości” i „Ministerstwo Sprawiedliwości”.

§ 2. Władze wymiaru sprawiedliwości używają następującej pieczęci urzędowej:

a) w Sądzie Najwyższym — z napisem „Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego”, „Sąd Najwyższy”, „Pierwszy Prokurator Sądu Najwyższego”, „Prokurator Sądu Najwyższego”,

- b) w sądach apelacyjnych — z napisem „Prezes Sądu Apelacyjnego w . . . . .”, „Sąd Apelacyjny w . . . . .”, „Prokurator Sądu Apelacyjnego w . . . . .”, nadto w sądach apelacyjnych w Lublinie, we Lwowie, Poznaniu, Warszawie i Wilnie — z napisem „Sędzia śledczy do spraw wyjątkowego znaczenia w . . . . .”,
- c) w sądach okręgowych — z napisem „Prezes Sądu Okręgowego w . . . . .”, „Sąd Okręgowy w . . . . .”, „Sędzia okręgowy śledczy w . . . . .”, „Prokurator Sądu Okręgowego w . . . . .”,
- d) w sądach grodzkich — z napisem „Naczelnik Sądu Grodzkiego w . . . . .”, „Sąd Grodzki w . . . . .”; w sądach grodzkich, mających siedzibę w Krakowie, wprowadzone zostają pieczęcie z napisem: „Naczelnik Sądu Grodzkiego w Krakowie”, „Sąd Grodzki w Krakowie” i „Naczelnik Sądu Grodzkiego na Podgórzu w Krakowie”, „Sąd Grodzki na Podgórzu w Krakowie”; w sądach grodzkich, mających siedzibę we Lwowie — z napisem „Naczelnik Sądu Grodzkiego Miejskiego we Lwowie”, „Sąd Grodzki Miejski we Lwowie”, „Naczelnik Sądu Grodzkiego Zamiejskiego we Lwowie” i „Sąd Grodzki Zamiejski we Lwowie”; w sądach grodzkich, mających siedzibę w Warszawie — z napisem „Naczelnik Sądu Grodzkiego w Warszawie”, „Sąd Grodzki w Warszawie”, „Naczelnik Sądu Grodzkiego na Pradze w Warszawie” i „Sąd Grodzki na Pradze w Warszawie”,
- e) w sądach pracy, istniejących na obszarze sądów apelacyjnych w Krakowie, Lublinie, Lwowie, Warszawie, Wilnie i w okręgu sądu okręgowego w Cieszynie — z napisem „Sąd Pracy w . . . . .”, w sądach pracy, mających siedzibę w Warszawie, wprowadzone zostają pieczęcie z napisem „Sąd Pracy Warszawa - Północ” i „Sąd Pracy Warszawa - Południe”,
- f) w sądach rozjemczych dla Zakładu ubezpieczenia od wypadków, istniejących na obszarze, podanym w punkcie e) — z napisem: „Sąd Rozjemczy dla Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków w . . . . .”.

§ 3. Kierownicy sądów grodzkich, mających wraz z kierownikiem mniej, niż 5 sędziów, nie posiadają oddzielnych pieczęci lecz używają pieczęci sądu.

§ 4. Pieczęci urzędowych w dziale Ministerstwa Sprawiedliwości używają ponadto następujące urzędy pomocnicze:

- a) Komisja Kodyfikacyjna — z napisem „Komisja Kodyfikacyjna”,
- b) zarządy więzień — z napisem „Naczelnik Więzienia w . . . . .”; kierownicy sądów grodzkich, jako przełożeni więzień, używają pieczęci, przysługujących im, jako naczelnikom tych sądów, względnie pieczęci sądu w wypadkach określonych § 3 niniejszego rozporządzenia; jeżeli w danej miejsco-

- wości znajduje się kilka więzień, zostaną one oznaczone rzymskimi liczbami,
- c) zarządy zakładów wychowawczo - poprawczych dla nieletnich — z napisem „Dyrektor Zakładu Wychowawczo - Poprawczego w . . . . .”;
- d) notariusze — z napisem „ . . . . . (imię i nazwisko) . . . . . notariusz w . . . . .”; notariuszom, mającym prawo używania tytułu naukowego, wolno przed imieniem dodać odpowiednie oznaczenie na to wskazujące,
- e) tłumacze przysięgli — z napisem, odpowiadającym postanowieniu § 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 943) z tem, że tłumaczom przysięgłym, mającym prawo do tytułu naukowego, wolno przed imieniem dodać odpowiednie oznaczenie, na to wskazujące,
- f) urzędy rozjemcze do spraw najmu — z napisem „Urząd Rozjemczy do Spraw Najmu w . . . . .”;
- g) komornicy sądów grodzkich na obszarze sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu i sądu okręgowego w Katowicach — z napisem „Komornik Sądu Grodzkiego w . . . . .”; na obszarze sądów apelacyjnych w Lublinie, Warszawie i Wilnie — z napisem odpowiadającym postanowieniu § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 942),
- h) komisarze do prostowania ksiąg gruntowych na obszarze sądów apelacyjnych w Krakowie i we Lwowie, tudzież sądu okręgowego w Cieszynie — z napisem „Komisarz do prostowania ksiąg gruntowych”;
- i) pisarze hipoteczni przy sądach okręgowych i przy sądach grodzkich na obszarze sądów apelacyjnych w Lublinie, Warszawie i Wilnie — z napisem „Pisarz hipoteczny przy Sądzie okręgowym w . . . . .”, względnie „Pisarz hipoteczny przy Sądzie Grodzkim w . . . . .”;
- j) rozjemcy na obszarze sądów apelacyjnych w Poznaniu, Toruniu i sądu okręgowego w Katowicach — z napisem „Rozjemca w . . . . .”; jeżeli jednak gmina podzielona jest na kilka okręgów rozjemczych, pieczęć rozjemcy winna być zaopatrzona w napis „Rozjemca na okrąg . . . . . miasta . . . . .”;
- k) mężowie zaufania dla uprzywilejowanych testamentów na obszarze, podanym w punkcie j), z napisem „Mąż zaufania dla uprzywilejowanych testamentów w . . . . .”;
- l) izby adwokackie na obszarze podanym w punkcie j) — z napisem „Wydział Izby Adwokackiej w . . . . .”;
- m) izby notarialne na obszarze podanym w punkcie h) — z napisem „Izba Notarialna w . . . . .”;

n) Urząd Depozytów sądowych we Lwowie — z napisem „Urząd Depozytów Sądowych we Lwowie”.

§ 5. Wymiary pieczęci urzędowych, używanych do tłoczenia w papierze i do tuszu ustala się w sposób następujący:

1) władze, wymienione w § 1 i w § 2 lit. a) — używają pieczęci o średnicy 46 mm.,

2) władze, wymienione w § 2 lit. b), c) i w § 4 lit a) — o średnicy 39 mm.,

3) władze, wymienione w § 2 d), e), f) i w § 4 lit. b) do lit. n) — o średnicy 36 mm.

Do laku wszystkie władze, urzędy i instytucje używają pieczęci o średnicy 30 mm.

Do legitymacji używa się pieczęci o średnicy 20 mm.

Kierownicy władz, urzędów i instytucji nie posiadają oddzielnych pieczęci do laku, lecz posługują się pieczęciami, ustalonymi dla odnośnych władz, urzędów i instytucji.

Pieczęcie do legitymacji posiadają napisy pieczęci tej władzy, urzędu lub instytucji, przy której zajęta jest osoba, uprawniona do poświadczania legitymacji.

Postanowienia powyższych dwóch ustępów nie mają zastosowania do pieczęci, służących naczelnikom więzień i dyrektorom zakładów wychowawczo - poprawczych, którzy używają pieczęci do laku z napisem, odpowiadającym ich stanowisku, jako kierownikom odnośnych urzędów; naczelnicy sądów grodzkich, jako przełożeni więzień nie posiadają oddzielnych pieczęci do laku i legitymacji, lecz posługują się w tym celu pieczęciami, służącymi im jako naczelnikom sądów grodzkich (§ 4 lit. b).

§ 6. Ilość liter napisu pieczęci, łącznie z nazwą miejscowości winna w zasadzie odpowiadać ilości milimetrów średnicy pieczęci (§ 5 ustęp 1), a jeżeli miarę tę przekracza, dopuszczalne są skrócenia napisów pieczęci, bądź przez usunięcie poszczególnych wyrazów nazwy danej władzy, urzędu lub instytucji, bądź przez skrócenie wyrazów, oznaczających nazwę danej władzy, urzędu lub instytucji, albo nazwy miejscowości, o ile ta składa się z dwóch wyrazów i skrócenie jednego z nich odpowiada zwyczajowi miejscowemu; imiona osób których nazwiska mają być w pieczęci zamieszczone, można zastąpić podaniem początkowej litery lub dwóch pierwszych liter imienia.

Do ustalania nazw skróconych dla poszczególnych typów i wielkości pieczęci uprawnione są władze, powołane do zamawiania pieczęci w Mennicy Państwowej.

§ 7. Zamówienie w Mennicy Państwowej pierwszych pieczęci urzędowych dla władz, urzędów i instytucji, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, zostanie wykonane przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

§ 8. Pieczęcie o jednakowej treści są odróżniane „numerami rozpoznawczymi”, t. j. bieżącymi liczbami arabskimi, umieszczanymi w otoku pieczęci.

Ewidencję będących w użyciu pieczęci o jednakowej treści prowadzą władze bezpośrednio przełożone lub nadzorcze, oddzielnie dla pieczęci do tuszu i oddzielnie dla pieczęci do laku.

Ilość potrzebnych pieczęci o jednakowym brzmieniu ustalają władze uprawnione do ich zainicjowania.

§ 9. Pieczęcie winny być przechowywane pod zamknięciem w sposób wykluczający możliwość zaginięcia pieczęci lub dopuszczenie się jakiegokolwiek nadużycia.

W razie zaginięcia pieczęci należy bezzwłocznie zawiadomić o tem władzę bezpośrednio przełożoną, względnie nadzorcą dla wdrożenia postępowania wywoławczego, tudzież właściwego prokuratora sądu okręgowego i Mennicę Państwową. W zawiadomieniu poza faktycznymi okolicznościami zaginięcia, należy podać treść napisu w otoku pieczęci i jej numer rozpoznawczy.

W razie zaginięcia pieczęci, zaopatrzonej w numer rozpoznawczy, nowozamówiona pieczęć nie może być zaopatrzona w zaginiony numer rozpoznawczy, lecz w numer kolejny, następujący po istniejącym już najwyższym numerze rozpoznawczym.

§ 10. Pieczęcie, które z powodu zniszczenia, uszkodzenia, zwinięcia władzy, urzędu lub instytucji, albo też z innych powodów nie mogą być nadal używane, należy bezzwłocznie przekazać Mennicy Państwowej, za pośrednictwem Ministerstwa Sprawiedliwości.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1929 r.

Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie odmiennie przepisy w przedmiocie tym wydane, jednakże władze, urzędy i instytucje wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa mogą używać dotychczasowych pieczęci, do czasu dostarczenia im nowych pieczęci przez Ministerstwo Sprawiedliwości, nie dłużej jednak jak do upływu terminu, określonego artykułem 26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 980) t. j. do dnia 28 marca 1930 r.

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*